

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

הממצאים העיקריים

- אילו נערכו היום הבחירות לכנסת, שיעור ההצבעה הצפוי בחברה הערבית היה 53%, בדומה לשיעור שנצפה בבחירות לכנסת ה-25 (53.2%) שנערכו בנובמבר 2022. במצב זה חד"ש-תע"ל (5.3 מושבים) ורע"מ (4.6 מושבים) צפויות לעבור את אחוז החסימה, ואילו בל"ד אינה צפויה לעשות זאת (1.8 מושבים). לעומת זאת, אם תקום הרשימה המשותפת שוב כאיחוד של ארבע המפלגות הערביות בדומה לעבר – חד"ש, תע"ל, רע"מ, בל"ד – יזנק שיעור ההצבעה הצפוי בחברה הערבית ל-67%, השיעור הגבוה ביותר שנמדד בסדרת הסקרים של תוכנית קונרד אדנאואר. שיעור הצבעה זה עשוי להעניק לרשימה המשותפת 16.3 מושבים.
- רבים בציבור הערבי (76.9% ממשתתפי הסקר) מעידים כי תחושת הביטחון האישי שלהם חלשה. הסיבה העיקרית המשפיעה לרעה על מצב רוחם היא ריבוי מקרי האלימות ביישובים הערביים (51.8%), ובצד זאת החשש מפני התפרצותה של מלחמה חדשה באזור (21.8%), המצוקה הכלכלית (8.6%), מצבם של הפלסטינים בעזה (7.4%) והבעיות במשפחה או בעיות אישיות (7.1%). לעומת זאת, רוב משתתפי הסקר (68.3%) מעידים כי מצבם הכלכלי טוב בסך הכול.
- רוב בציבור הערבי (59.4%) סבורים כי מצב היחסים בין ערבים ליהודים כיום אינו טוב. בכל זאת, רוב משתתפי הסקר (63.7%) ציינו כי הם מאמינים בשותפות פוליטית ערבית-יהודית, אך רק 39.7% מהם סבורים כי בציבור היהודי אכן יש תמיכה בשיתוף פעולה פוליטי כזה.
- מחצית ממשתתפי הסקר (53.3%) ציינו כי תחושת השייכות שלהם למדינה כיום חזקה בסך הכול. לעומת זאת, 44.5% העידו כי תחושת השייכות שלהם למדינה חלשה. בצד זאת, רוב משתתפי הסקר (75.8%) תומכים במתן האפשרות לבוגרי י"ב ערביים להתנדב לשירות אזרחי מטעם המדינה שאינו בתחום הביטחון.
- רוב בציבור הערבי סבורים כי הסכם מדיני בין ישראל ללבנון (69.5%) והסכם נורמליזציה בין ישראל לסעודיה (67.4%) הם בגדר התפתחויות חיוביות באזור. בד בבד רובם (64.4%) משוכנעים כי על הסדרת הסוגיה הפלסטינית להיות תנאי מקדים להסכמים אלה. בצד זאת, כמעט מחצית מהציבור הערבי (46.4%) סבורים כי הפתרון הריאלי לסכסוך הישראלי-פלסטיני הוא שתי מדינות על בסיס קווי 1967. רק 18.7% סבורים כי הפתרון הריאלי הוא מדינה אחת, מהים עד הנהר, המשותפת לישראלים ולפלסטינים, ו-7.1% מציעים פתרון אזורי בתיווך בין-לאומי. לעומת זאת, 21.4% מהנשאלים סבורים כי אין לסכסוך פתרון באופק.
- רוב גדול (77.2%) תומכים בהצטרפותה של מפלגה ערבית לממשלה שתקום לאחר הבחירות הבאות: 43.3% תומכים בהצטרפות לכל ממשלה שתקום, ו-33.9% תומכים בהצטרפות לממשלת מרכז-שמאל. שיעורים אלו דומים לממצאי סקרים קודמים שערכה תוכנית קונרד אדנאואר במהלך השנתיים האחרונות.
- רוב גדול ממשתתפי הסקר (71.3%) ציינו כי הסוגיה החשובה ביותר כיום עבור הציבור הערבי היא הטיפול בבעיית האלימות והפשעה. סוגיות אחרות הן הסדרת הסוגיה הפלסטינית (8%), טיפול בבעיות החינוך, התעסוקה והעוני (7.4%) וכן הסדרת התכנון והבנייה ביישובים הערביים (6.1%).
- המרכיב הבולט בזהותם האישית של האזרחים הערבים הוא הזהות הערבית (33.3%). מרכיבים אחרים הם האזרחות הישראלית (27.7%), השיוך הדתי (24.5%) והזהות הפלסטינית (13.5%).

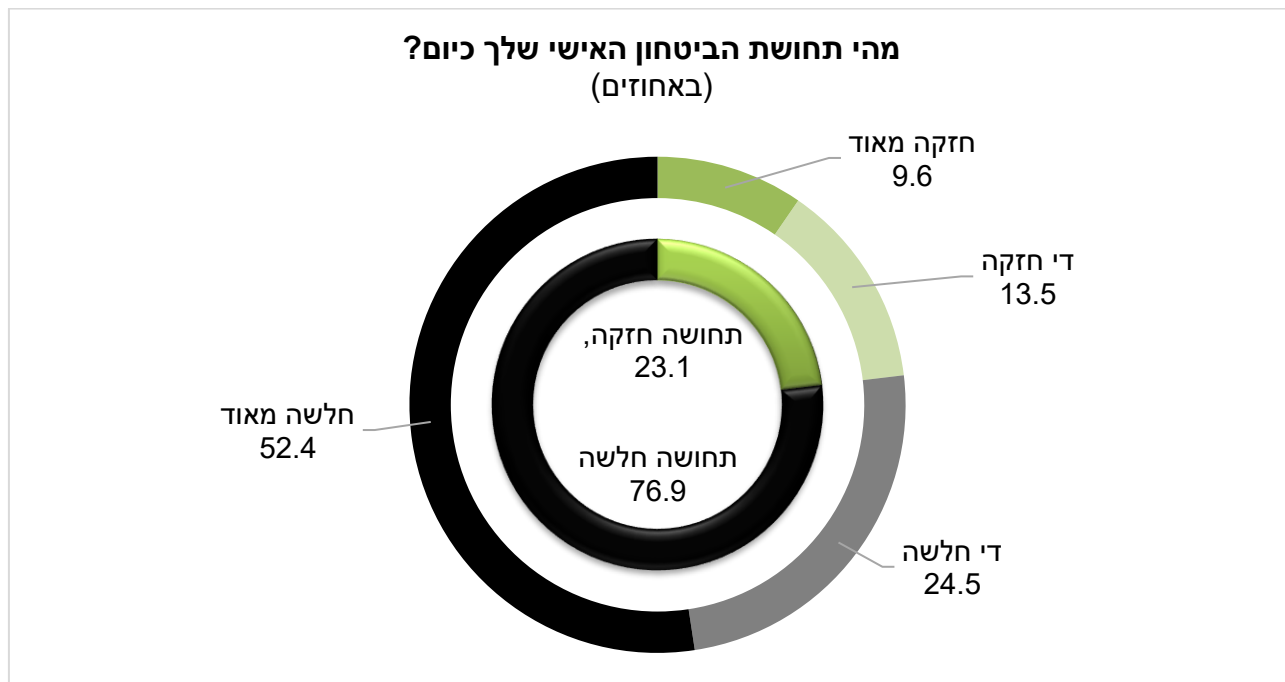
תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

הלכי הרוח בציבור הערבי

רוב מכריע בקרב משתתפי הסקר (76.9%) מדווחים כי תחושת הביטחון האישי שלהם כיום חלשה, ומחציתם (52.4%) מעידים כי היא חלשה מאוד. הסיבה העיקרית המשפיעה כיום לרעה על מצב רוחם של האזרחים הערבים היא ריבוי מקרי האלימות והפשיעה בחברה הערבית (לפי תשובותיהם של 51.8% מהנשאלים). יש לציין כי מספר הנרצחים בחברה הערבית בנסיבות אלו כבר הגיע ל-100 בתקופה שחלפה מתחילת השנה ועד ראשית חודש מאי.¹

סיבה נוספת שציינו משתתפי הסקר למצב רוחם הירוד היא החשש מפני התפרצותה של מלחמה חדשה באזור (21.8%). השיעור שנמדד בסקר הנוכחי גבוה באופן מובהק מזה שנמדד בסקר הקודם שנערך בנובמבר 2025 (14.2%). העלייה המובהקת ברמת החשש מוסברת בהשפעות העימות הצבאית האחרון בין ישראל לאיראן (מבצע "שאגת הארי") שפרץ בסוף פברואר השנה ונמשך כחודש ימים. הסיבה הישירה לכך היא היעדר אמצעי מיגון נאותים ביישובים הערביים למצבי חירום ומלחמה, המתבטא במחסור במקלטים ציבוריים ובמרחבים מוגנים.²

במישור הכלכלי נראה כי מצבם של האזרחים הערבים די טוב: 68.3% ממשתתפי הסקר דיווחו כי מצבם הכלכלי טוב בסך הכול. שיעור זה נמוך מעט מזה שנמדד בסקר הקודם (נובמבר 2025, 73.4%), אולם הוא דומה לשיעור הממוצע שנמדד בסקרים שערכה תוכנית קונרד אדנאואר בעיצומה של המלחמה בין ישראל לחמאס בעזה (יוני 2024 – יוני 2025) אשר עמד על 65.7%.

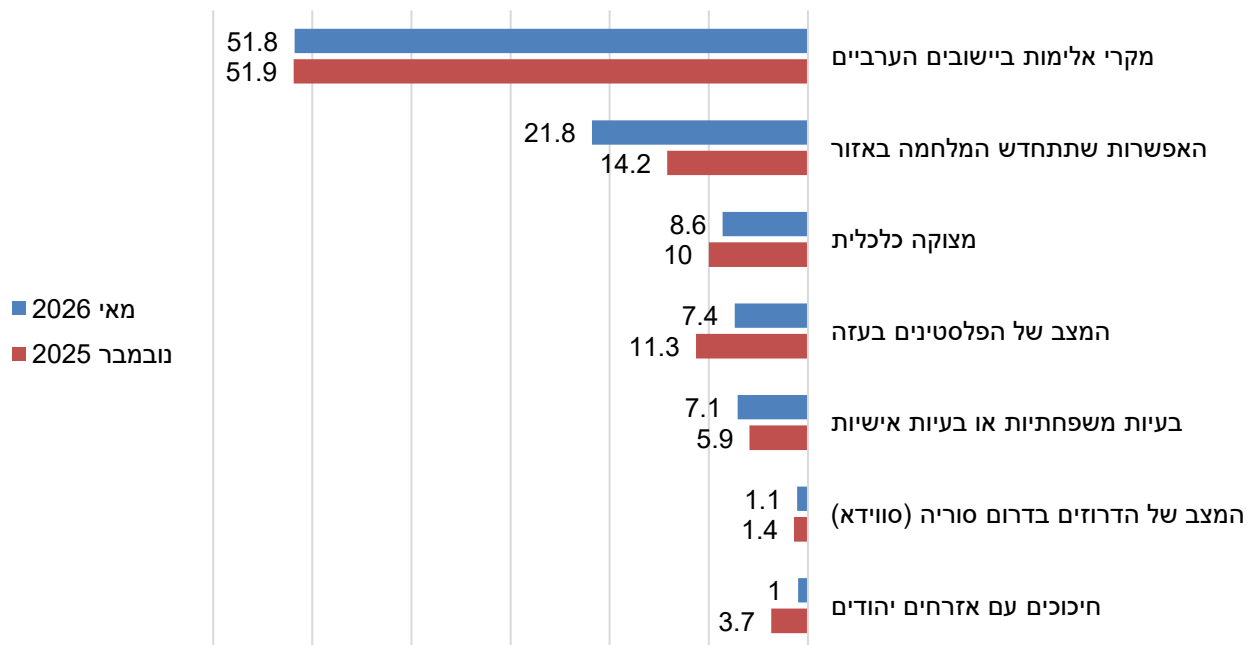

¹ Times of Israel, 3 May 2026: <https://www.timesofisrael.com/man-shot-dead-in-shfaram-in-100th-killing-of-2026-in-arab-community/>

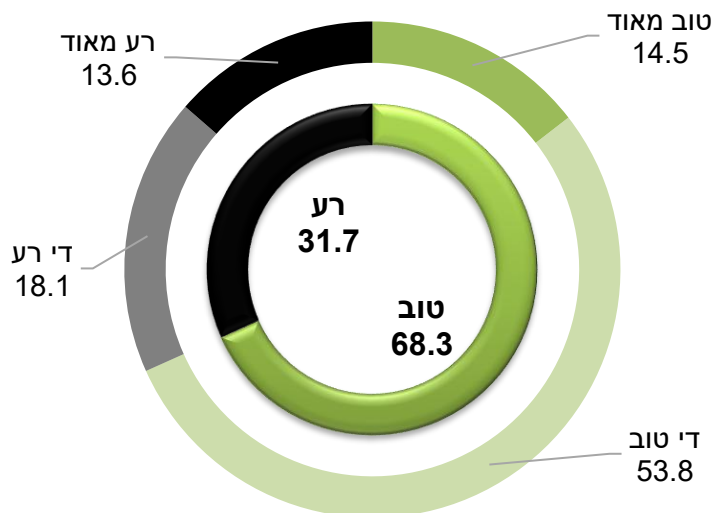
² על פי דוח מבקר המדינה שפורסם בראשית 2026, בכל היישובים הערביים יש בסך הכול 37 מקלטים ציבוריים שהם 0.3% ממספר המקלטים הציבוריים בכל הארץ (11,775). שמונה מהמקלטים הללו (22%) אינם תקינים. ראו: הילה ציאון, "מופקרים בקו האש: 41% מהערבים בישראל ללא מיגון", Ynet.co.il, 8 במרץ 2026: <https://www.ynet.co.il/economy/article/yokra14701084>

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

מה הגורם העיקרי המשפיע היום לרעה על מצב רוחך?
(לפי מועד הסקר, באחוזים)

מהו מצבך הכלכלי כיום? (באחוזים)

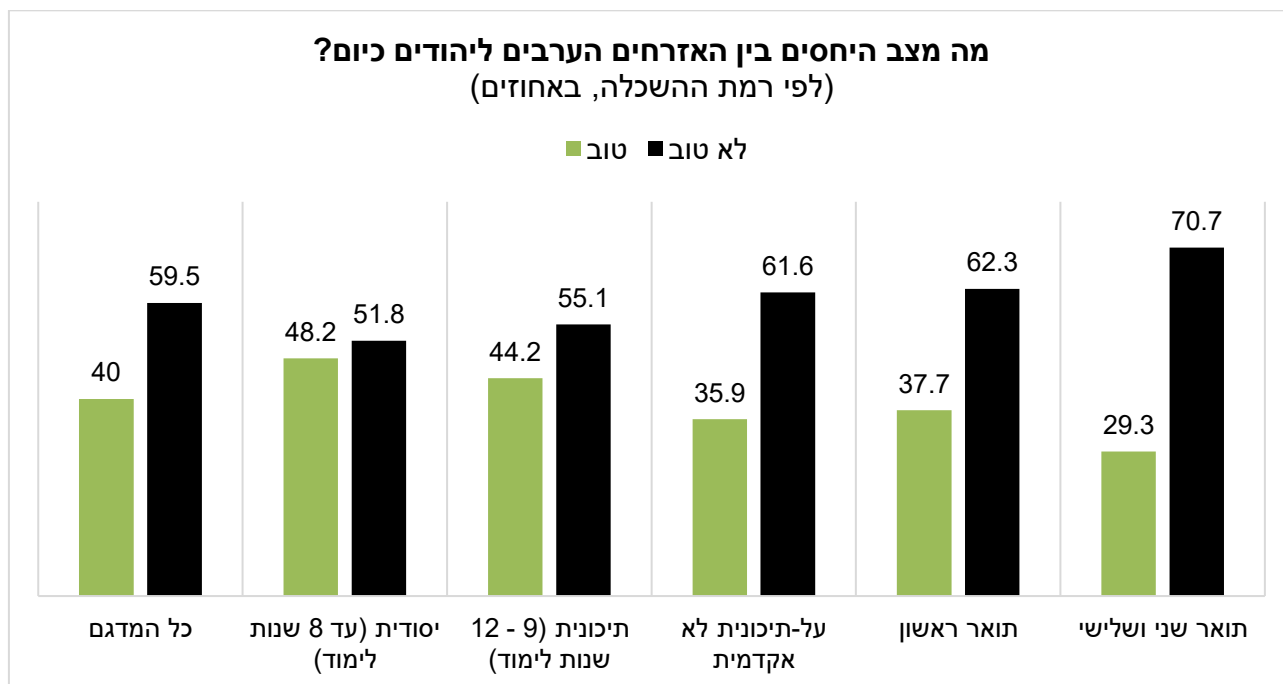

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

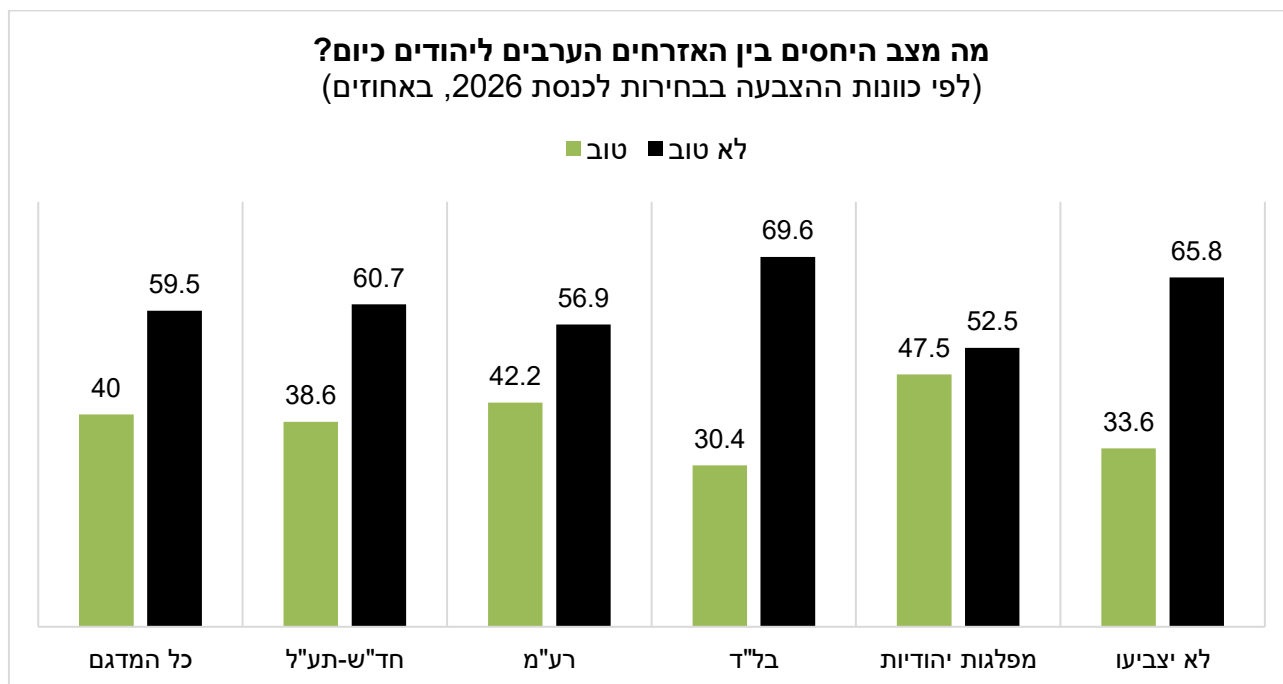
יחסי ערבים-יהודים ושאלת השותפות הפוליטית

רוב משתתפי הסקר (59.5%) סבורים כי היחסים בין האזרחים הערבים ליהודים כיום אינם טובים, ואילו 40% מהנשאלים סבורים כי היחסים דווקא טובים בסך הכול. ההערכה השלילית ביחס למצב היחסים בין שתי הקבוצות הולכת ועולה עם רמת ההשכלה: בעלי השכלה אקדמית (תואר ראשון) 62.3%, תואר שני ושלישי (70.7%) מביעים ביקורת רבה יותר מבעלי השכלה יסודית (51.8%) או השכלה תיכונית (55.1%) בסוגיה זו. במישור הפוליטי, תומכי בל"ד (69.6%) ותומכי חד"ש-תע"ל (60.7%) סבורים יותר מתומכי רע"מ (56.9%) ותומכי המפלגות היהודיות (52.5%) כי מצב היחסים בין הערבים ליהודים אינו טוב כיום.

למרות ההערכה הפסימית ביחס לטיבם של היחסים בין ערבים ליהודים, רוב הנשאלים (63.7%) ציינו כי באופן עקרוני הם מאמינים בשותפות פוליטית ערבית-יהודית, ולעומתם 35.6% אמרו כי הם אינם מאמינים בכך. התפלגות התשובות בסקר הנוכחי, שנערך כחודש לאחר הפסקת האש במלחמה עם איראן, דומה לזו שנצפתה בסקר הקודם שנערך בנובמבר 2025, כחודש לאחר הפסקת האש בין ישראל לחמאס – 64.6% מהנשאלים אמרו אז שהם מאמינים בשותפות פוליטית ערבית-יהודית. המסקנה היא שבסוגיה פוליטית עקרונית זו עמדותיו של הציבור הערבי אינן מושפעות בהכרח מתהפוכות חיצוניות.

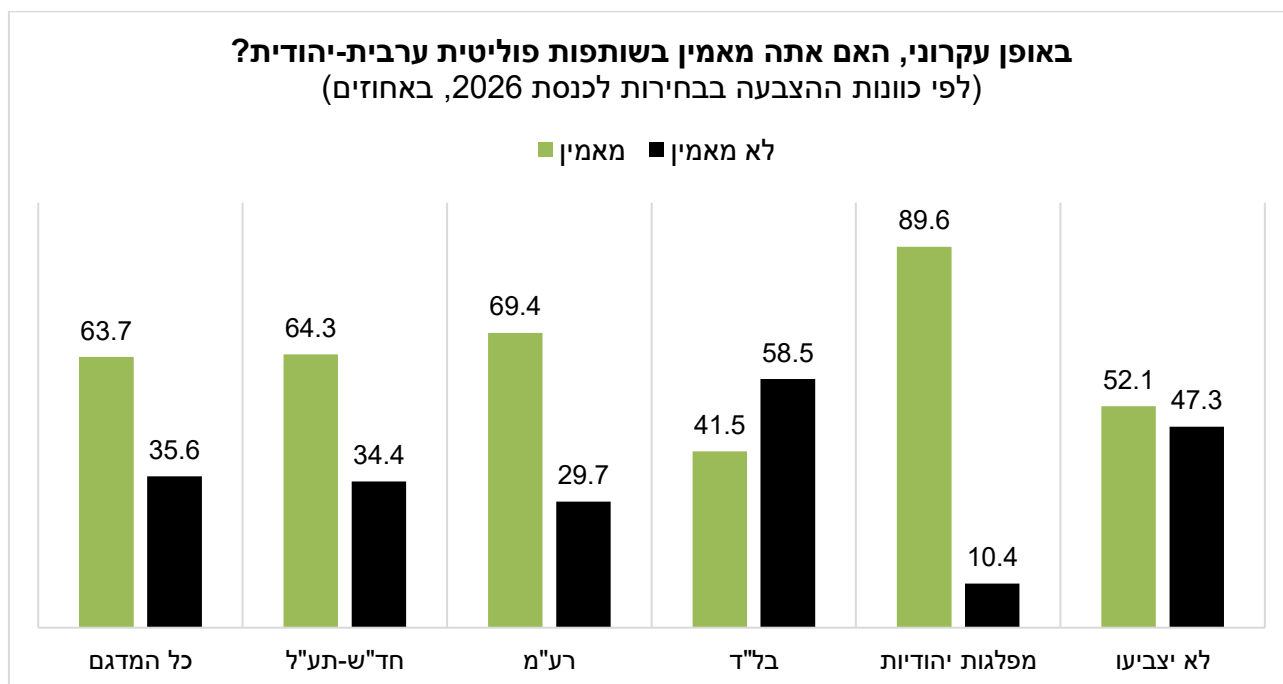
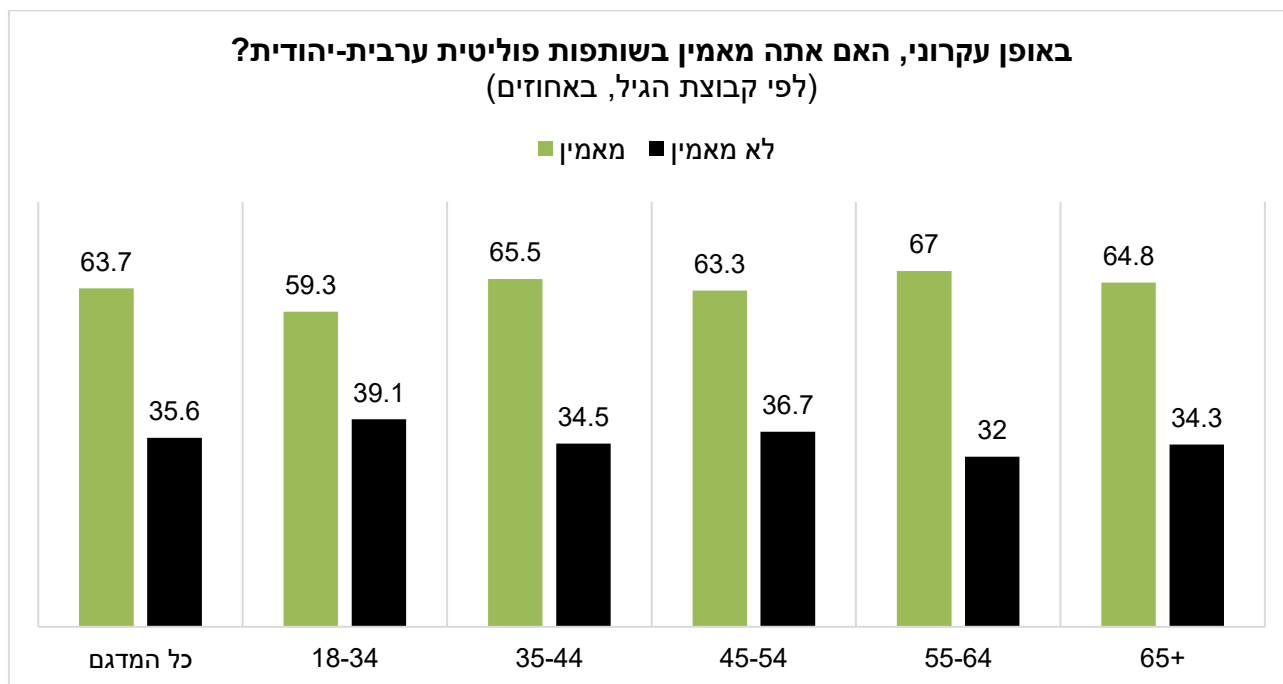
תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

כאמור, הציבור הערבי תומך בסך הכול בעיקרון של שותפות פוליטית, אולם נמצאו כמה הבדלים על פי משתנים דמוגרפיים ופוליטיים. בקרב צעירים בני 18–34, האמונה בשותפות פוליטית נמוכה מעט מזו שבקבוצות הגיל האחרות (59.3% מאמינים, 39.1% אינם מאמינים), אולם רובם עדיין מאמינים בכך. נוסף על כך, שיעור הצעירים המאמינים בשותפות פוליטית שנמדד בסקר הנוכחי גבוה מזה שנמדד בסקר הקודם שנערך בנובמבר 2025 (51.6%), ושיעור הצעירים שאינם מאמינים כלל בשותפות פוליטית אשר נמדד בסקר הנוכחי (24.5%) נמוך במידה ניכרת מהשיעור שנמדד בסקר שעבר (33.6%). ממצאי הסקר הנוכחי מצביעים על פתיחות רבה יותר לעיקרון של שותפות פוליטית ערבית-יהודית מצד צעירים בחברה הערבית, אשר חלקם עתידים להצביע בבחירות לראשונה בחייהם.

בהתפלגות על פי כוונות ההצבעה בבחירות הבאות לכנסת נמצא כי תומכי המפלגות היהודיות (89.6%), תומכי רע"מ (69.4%) ותומכי חד"ש-תע"ל (64.3%) מאמינים בשותפות פוליטית ערבית-יהודית יותר משמאמינים בה תומכי בל"ד (41.5%) והנשאלים שאינם מתכוונים להצביע בבחירות (52.1%).

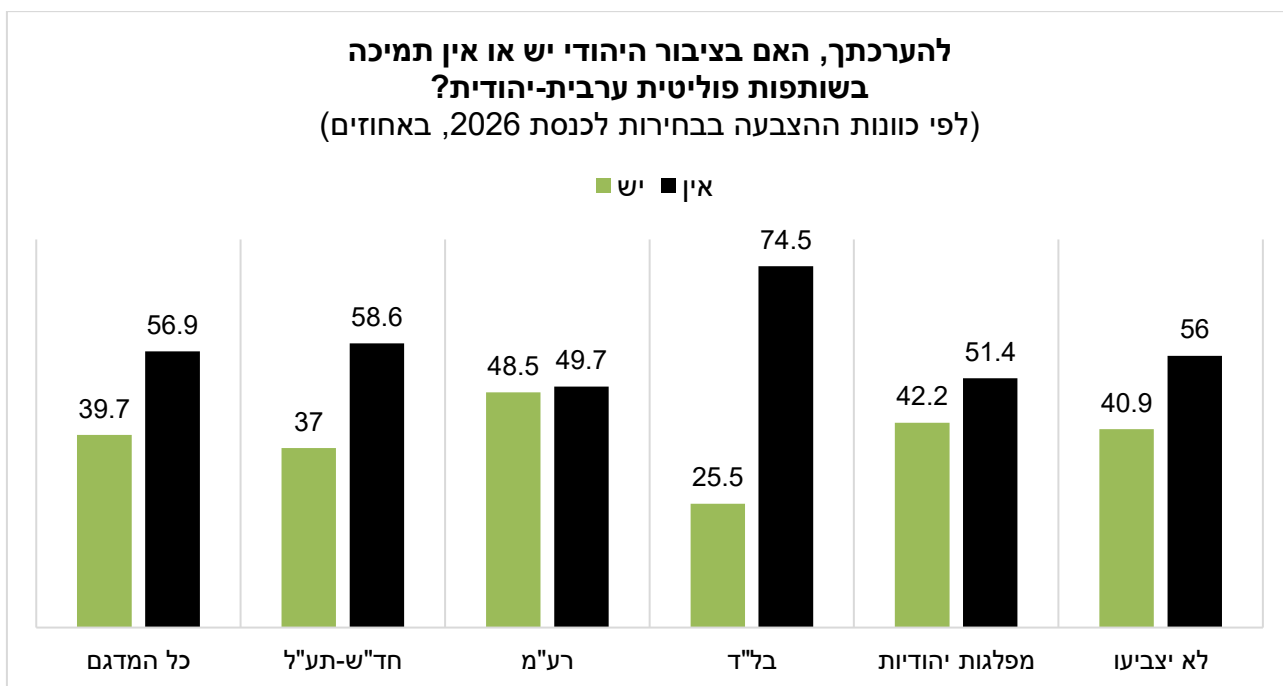
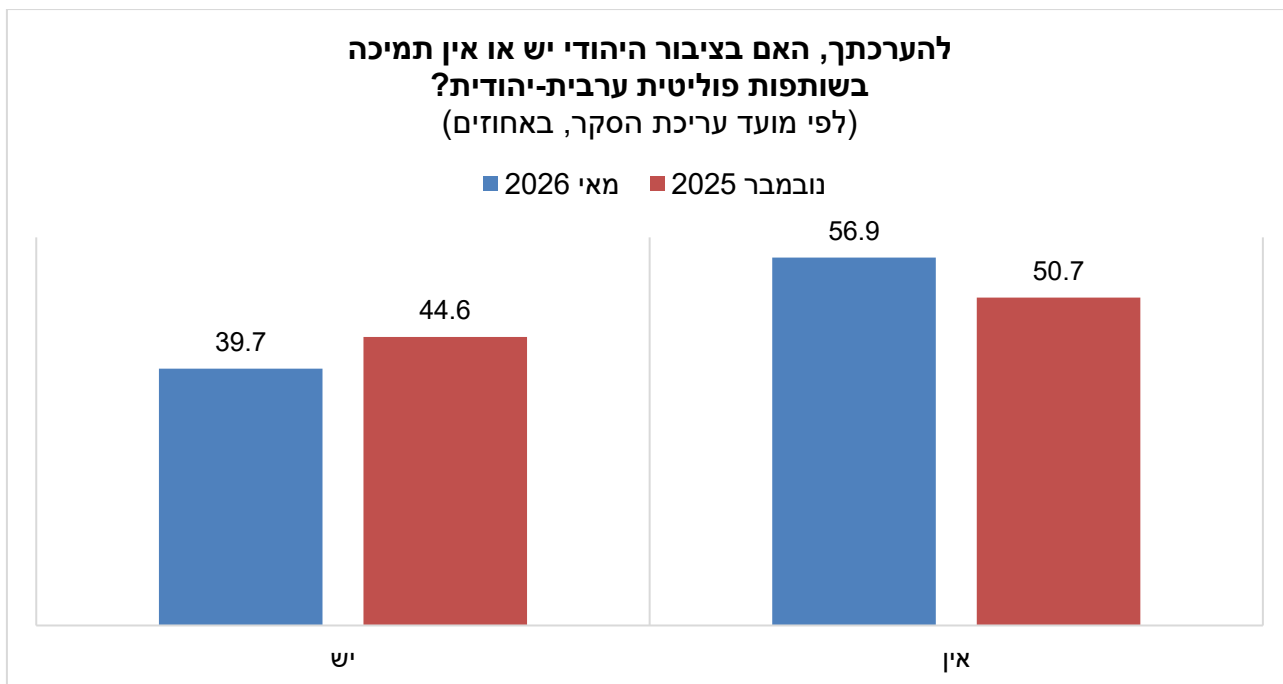
תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

משתתפי הסקר התבקשו להעריך אם יש בציבור היהודי תמיכה בשותפות פוליטית ערבית-יהודית או אין תמיכה בכך. חלקם הגדול של הנשאלים (56.9%) סבורים שאין בציבור היהודי תמיכה בכך; 30.9% משוכנעים כי אין תמיכה כלל. לעומת זאת, חלקם הקטן של הנשאלים (39.7%) סבורים כי דווקא יש בציבור היהודי תמיכה ברעיון. יצוין כי גם בסקר שנערך בנובמבר 2025 הסתמן רוב לנשאלים שאינם מאמינים כי בציבור היהודי יש תמיכה בשותפות פוליטית, אולם שיעורם של הפסימיים בסקר הנוכחי גדל ושיעורם של האופטימיים הצטמק.

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

בהתפלגות לפי כוונות ההצבעה בבחירות לכנסת נמצא כי תומכי רע"מ ותומכי המפלגות היהודיות סבורים יותר מתומכי חד"ש-תע"ל ותומכי בל"ד כי יש בציבור היהודי תמיכה בשותפות פוליטית. עם זאת, לפחות מחצית מתומכי רע"מ ותומכי המפלגות היהודיות סבורים שבציבור היהודי אין תמיכה ברעיון, והשיעור הגבוה ביותר של הפסימיים ביחס לעניין זה נמדד בקרב תומכי בל"ד (74.5%).

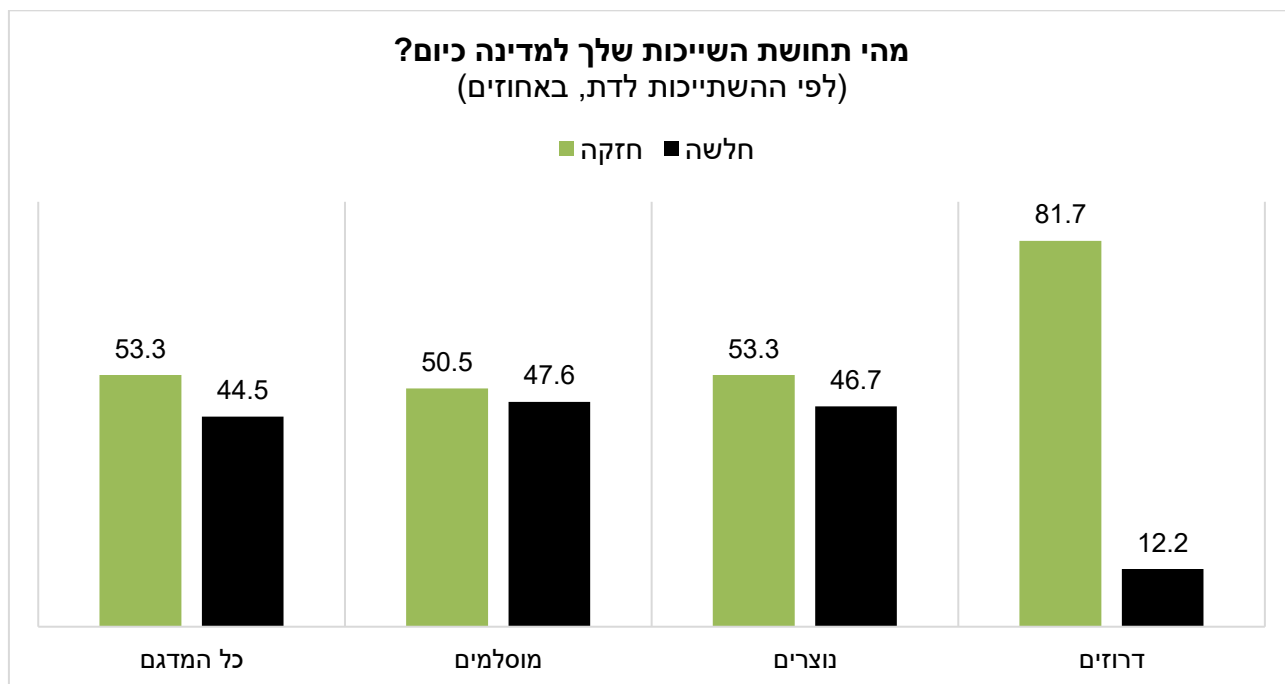

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

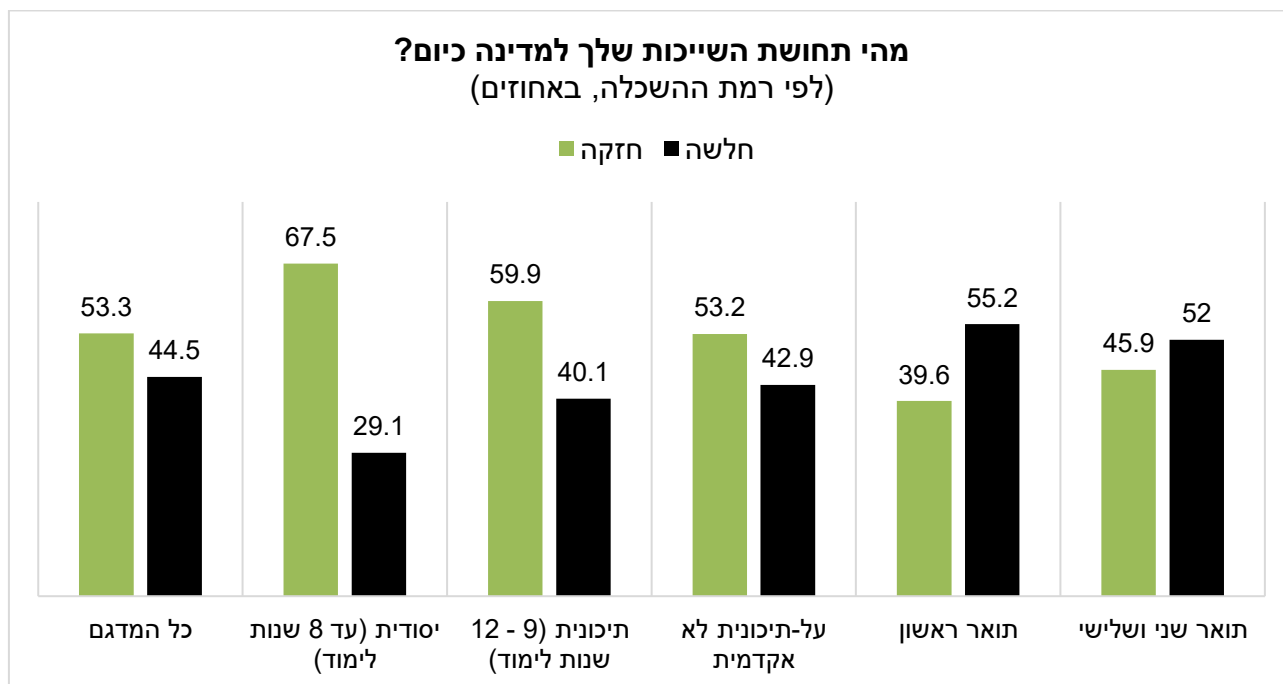
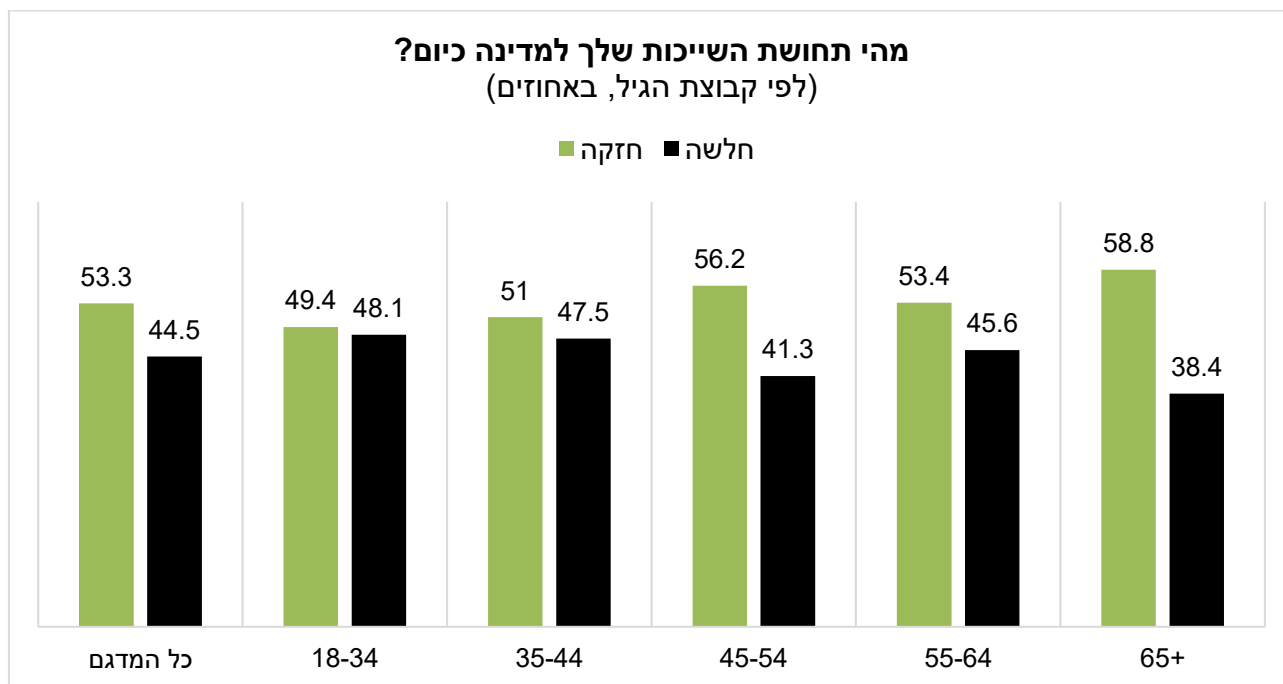
תחושת השייכות למדינה וסוגיית השירות האזרחי

מחצית ממשתתפי הסקר (53.3%) ציינו כי תחושת השייכות שלהם כיום למדינה חזקה בסך הכול, ולעומתם 44.5% העידו כי תחושת השייכות חלשה. בשאלה זו התגלו הבדלים לפי משתנים דמוגרפיים-חברתיים (דת, גיל, רמת השכלה) ולפי משתנים פוליטיים. למשל, שיעור הדרוזים שדיווחו על תחושת שייכות חזקה למדינה (81.7%) גבוה במידה ניכרת משיעורם של המוסלמים (50.5%) ושל הנוצרים (53.3%). הנושא שנראה כקונסנזוס בקרב הדרוזים נתון במחלוקת של ממש בקרב המוסלמים והנוצרים: מחצית מן המוסלמים (47.6%) וכן הנוצרים (46.7%) העידו כי תחושת השייכות שלהם כיום למדינה חלשה.

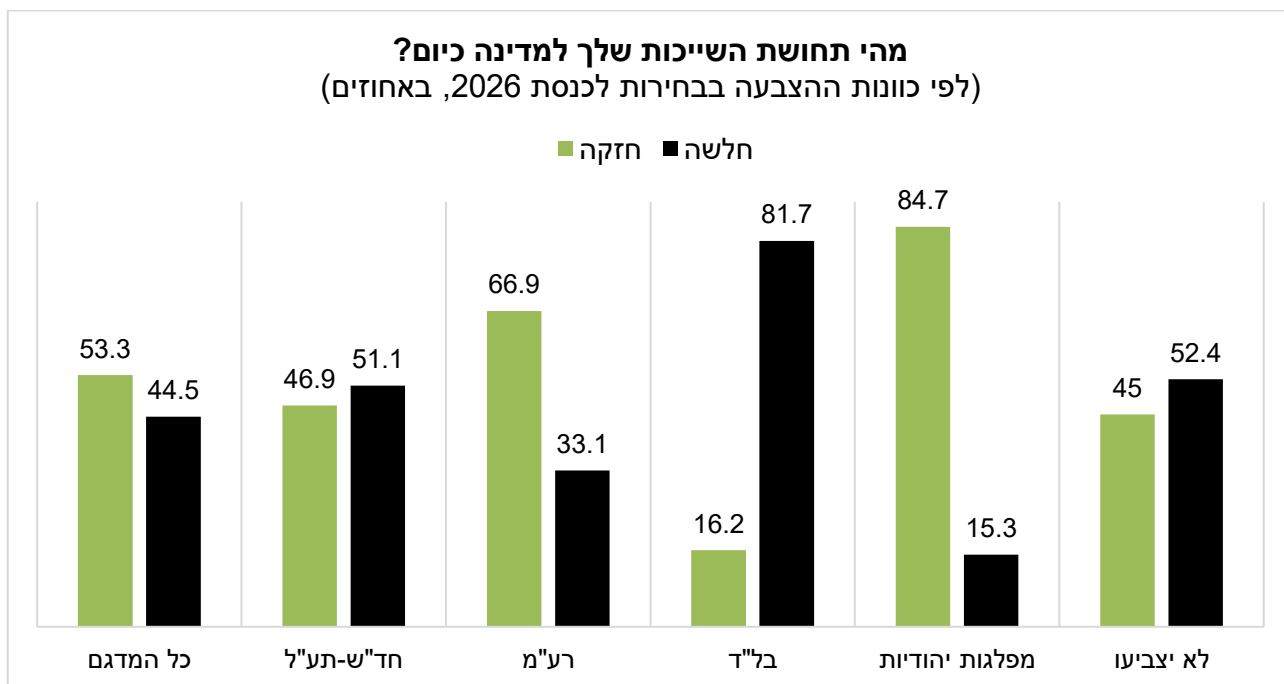
לא נמצאו הבדלים גדולים בין קבוצות הגיל השונות, אך ניתן לומר כי בקבוצות המבוגרים תחושות השייכות למדינה חזקות מעט יותר מתחושותיהם של קבוצות הצעירים, ובדרך כלל תחושת השייכות למדינה הולכת ונחלשת עם העלייה ברמת ההשכלה. בתשובות על פי כוונות ההצבעה בבחירות הבאות לכנסת (2026) נמצא כי רוב מוחלט של תומכי המפלגות היהודיות (84.7%) ורוב תומכי רע"מ (66.9%) מעידים כי תחושת השייכות שלהם למדינה חזקה. בקרב תומכי חד"ש-תע"ל נמצאו חילוקי דעות בשאלה זו, ואילו בקרב תומכי בל"ד נמצא רוב גדול (81.7%) שציינו כי תחושת השייכות שלהם למדינה חלשה.

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

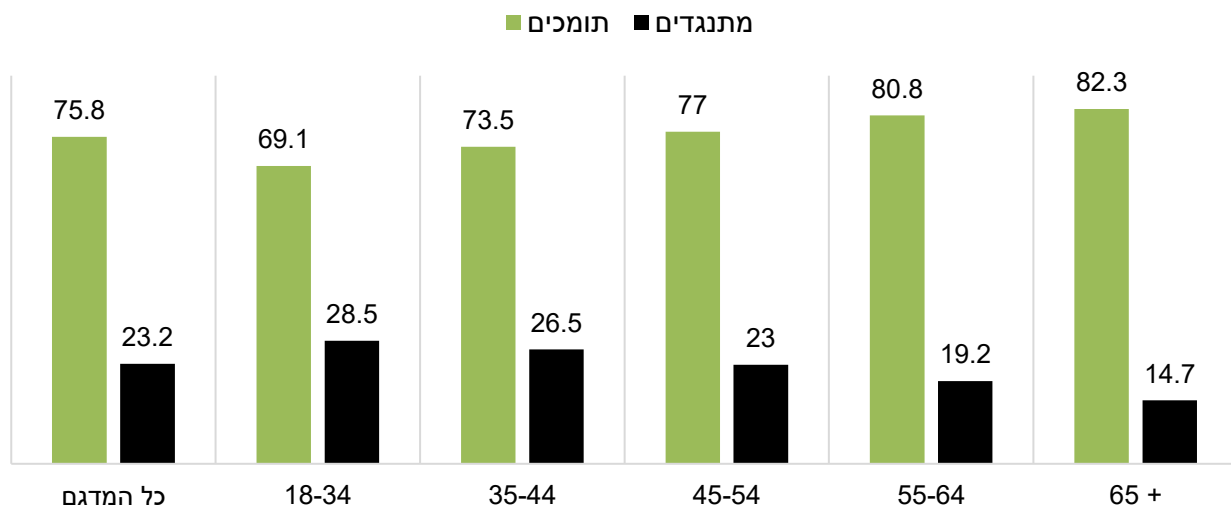

רוב גדול ממשותתפי הסקר (75.8%) הביעו תמיכה עקרונית במתן האפשרות לבוגרי י"ב ערבים – בנים ובנות – להתנדב לשירות אזרחי מטעם המדינה שאינו בתחום הביטחון; 46.9% מהם אף הביעו תמיכה רבה. רק 23.2% מהנשאלים הביעו התנגדות לרעיון. ההסכמה לרעיון הולכת ועולה עם הגיל, וגם בקרב צעירים בני 18–34 ניכרת תמיכה מוצקה בו (69.1% הסכמה). נוסף על כך, לא נמצאו הבדלים לפי מגדר: 75.3% מהגברים ו-77.2% מהנשים הביעו תמיכה ברעיון. מנגד, נמצא כי ההסכמה לרעיון הולכת ופוחתת עם העלייה ברמת ההשכלה. בכל זאת, גם בקרב בעלי השכלה אקדמית התמיכה בו מוצקה: 64.9% מבעלי תואר ראשון ו-68.3% מבעלי תואר שני ושלישי תומכים בו.

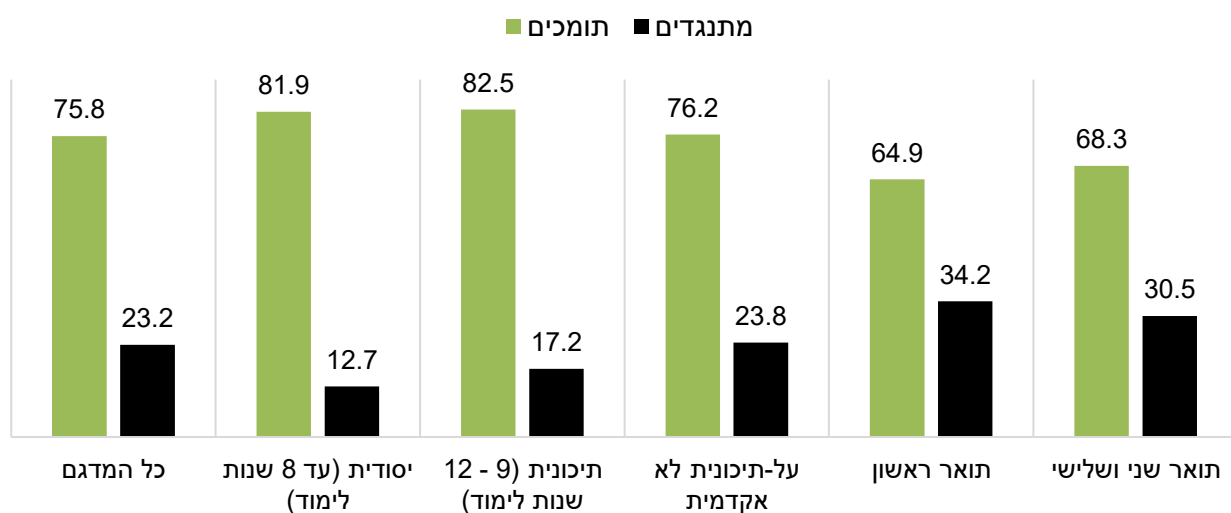
בסוגיה זו נמצאו הבדלים מובהקים לפי כוונות ההצבעה בבחירות הקרובות. שיעור התמיכה הגבוה ביותר נרשם בקרב תומכי המפלגות היהודיות (98.4%) ולאחריהם בקרב תומכי רע"מ (83.7%) ובמידה פחותה יותר גם בקרב תומכי חד"ש-תע"ל (66.9%). תומכי בל"ד מביעים את ההסתייגות הרבה ביותר: 51.9% מהם מתנגדים לרעיון.

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

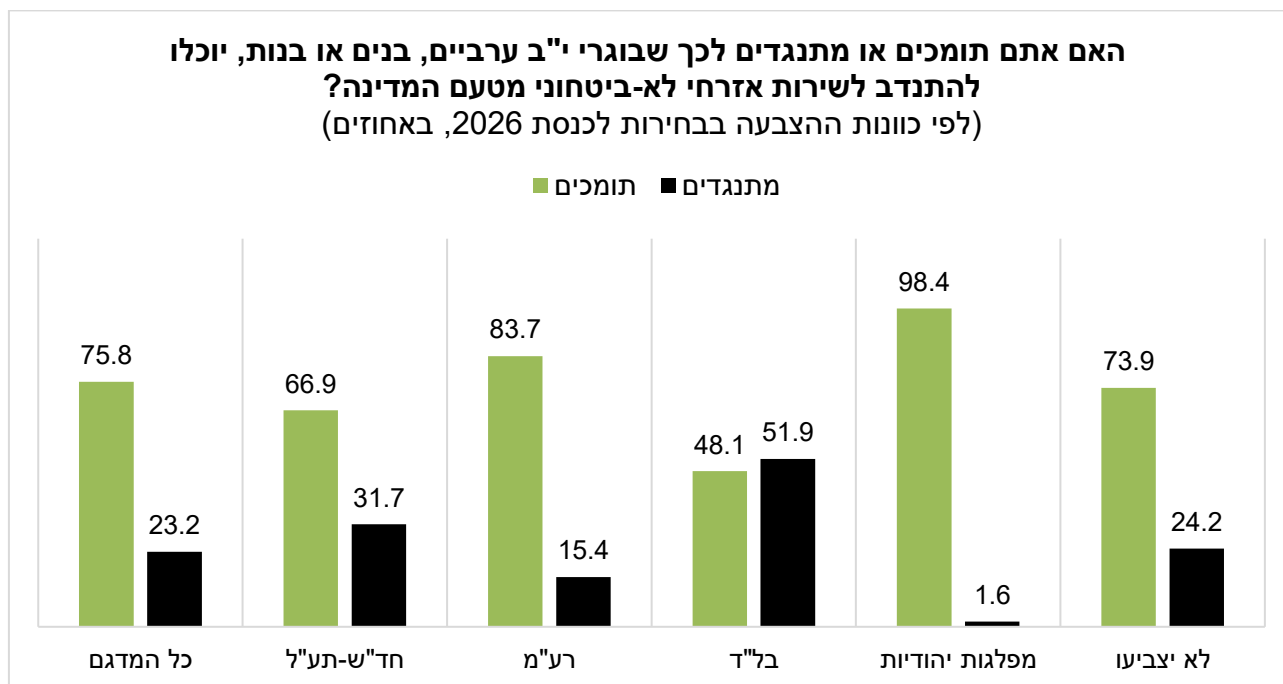
האם אתם תומכים או מתנגדים לכך שבוגרי י"ב ערביים, בנים או בנות, יוכלו להתנדב לשירות אזרחי לא-ביטחוני מטעם המדינה?
(לפי קבוצת הגיל, באחוזים)

האם אתם תומכים או מתנגדים לכך שבוגרי י"ב ערביים, בנים או בנות, יוכלו להתנדב לשירות אזרחי לא-ביטחוני מטעם המדינה?
(לפי רמת ההשכלה, באחוזים)

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

השתתפות הערבים בבחירות לכנסת ושאלת ההצטרפות לממשלה

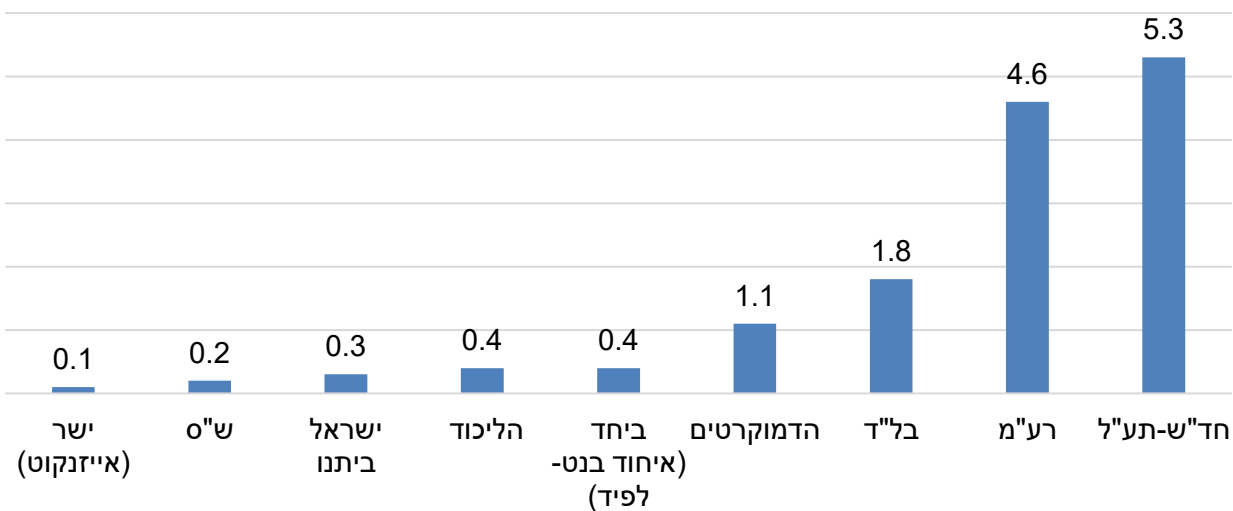
הסקר בדק שני תרחישים הנוגעים לדפוסי ההתארגנות של המפלגות הערביות לקראת הבחירות הבאות. על פי התרחיש האחד, המפלגות הערביות תתמודדנה במתכונת מפוצלת, בשלוש רשימות אלקטורליות, כשם שעשו בבחירות הקודמות – חד"ש-תע"ל, רע"מ ובל"ד. בתרחיש זה שיעור ההצבעה הצפוי של האזרחים הערבים הוא 53%, דומה לשיעור ההצבעה שנמדד בבחירות 2022 (53.2%). חד"ש-תע"ל ורע"מ צפויות לעבור את אחוז החסימה (5.3 ו-4.6 מושבים בכנסת, בהתאמה), ואילו בל"ד אינה צפויה לעשות זאת (1.8 מושבים בלבד).

על פי התרחיש האחר, הרשימה המשותפת תקום שוב במתכונת של איחוד בין ארבע המפלגות הערביות (חד"ש, תע"ל, רע"מ, בל"ד) כפי שהיה בכמה מערכות בחירות (2015, ספטמבר 2019, ו-2020). במקרה זה צפוי שיעור ההצבעה של האזרחים הערבים לזנק ל-67%, והרשימה המשותפת עשויה לזכות ב-16.3 מושבים בכנסת – מושב אחד יותר מהשיא שנרשם בבחירות לכנסת ה-23 (2020, 15 מושבים).

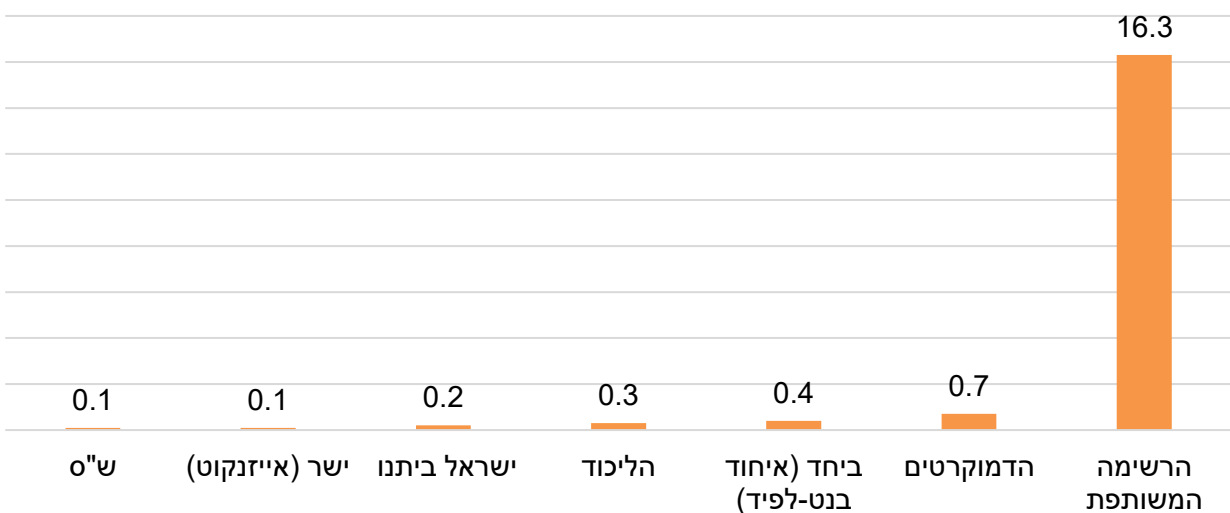
יש לציין כי שאלה זו הוצגה גם בסקר הקודם שנערך בנובמבר 2025, ואז שיעור ההצבעה הצפוי של האזרחים הערבים בתרחיש השני – התמודדות הרשימה המשותפת בבחירות – היה 61.8%. שיעור ההצבעה שנמדד בסקר הנוכחי גבוה באופן מובהק מזה שנמדד בסקר הקודם. ההסבר לכך הוא שבסקר הקודם היה מדובר בתרחיש היפותטי בלבד, ולעומת זאת הסקר הנוכחי נערך בתקופה שבה הקמתה של הרשימה המשותפת נעשתה לתרחיש ריאלי העומד לדין ציבורי ער ברחוב הערבי. ממצאי הסקר משקפים התלהבות נוכח אפשרות התממשותו של תרחיש זה, אשר יוביל בהכרח לעלייה בשיעור ההשתתפות של המצביעים הערבים ביום הבחירות.

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

כיצד יצביעו הבוחרים הערבים?
תרחיש 1: שיעור ההצבעה 53%
(לפי רשימה, מספר מושבים)

כיצד יצביעו הבוחרים הערבים?
תרחיש 2: שיעור ההצבעה 67%
(לפי רשימה, מספר מושבים)

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

משתתפי הסקר נשאלו: האם על מפלגה ערבית להצטרף לקואליציה שתקום אחרי הבחירות הבאות לכנסת? השאלה הוצגה באופן כללי ללא קשר לאחד התרחישים שהוצגו לעיל. רוב גדול בקרב משתתפי הסקר (77.2%) תומכים במהלך כזה; חלקם הגדול (43.3%) אף תומכים בהצטרפותה של מפלגה ערבית לכל קואליציה שתקום, והיתר תומכים בהצטרפות לממשלת מרכז-שמאל (33.9%). מנגד, רק 18.3% מתנגדים לכך, ובהם 6.7% המתנגדים להצטרפותה של מפלגה ערבית לקואליציה וגם לתמיכתן של מפלגות ערביות בקואליציה מבחוץ (באמצעות "גוש חוסם" בכנסת).

שיעור התמיכה הגבוה ביותר בהצטרפותה של מפלגה ערבית לקואליציה נרשם בקרב תומכי רע"מ (95.4%) ובקרב תומכי המפלגות היהודיות (90.6%), ואחריהם בקרב תומכי חד"ש-תע"ל (77.2%) ובקרב תומכי בל"ד (67.6%). שיעור נמוך יותר נמדד בקרב המתכוונים שלא להשתתף בבחירות הבאות (62.6%).

התמונה העולה מן הסקרים שערכה תוכנית קונרד אדנאואר בשנים האחרונות ברורה: התמיכה של הציבור הערבי בהצטרפותה של מפלגה ערבית לקואליציה יציבה ועקבית, ובקרב תומכי רע"מ היא בגדר קונסנזוס.

האם על מפלגה ערבית להצטרף לקואליציה שתקום אחרי הבחירות הבאות לכנסת? (באחוזים)

כן, לכל ממשלה שתקום אחרי הבחירות, **43.3**

כן, 77.2

כן, רק לממשלת מרכז-שמאל, **33.9**

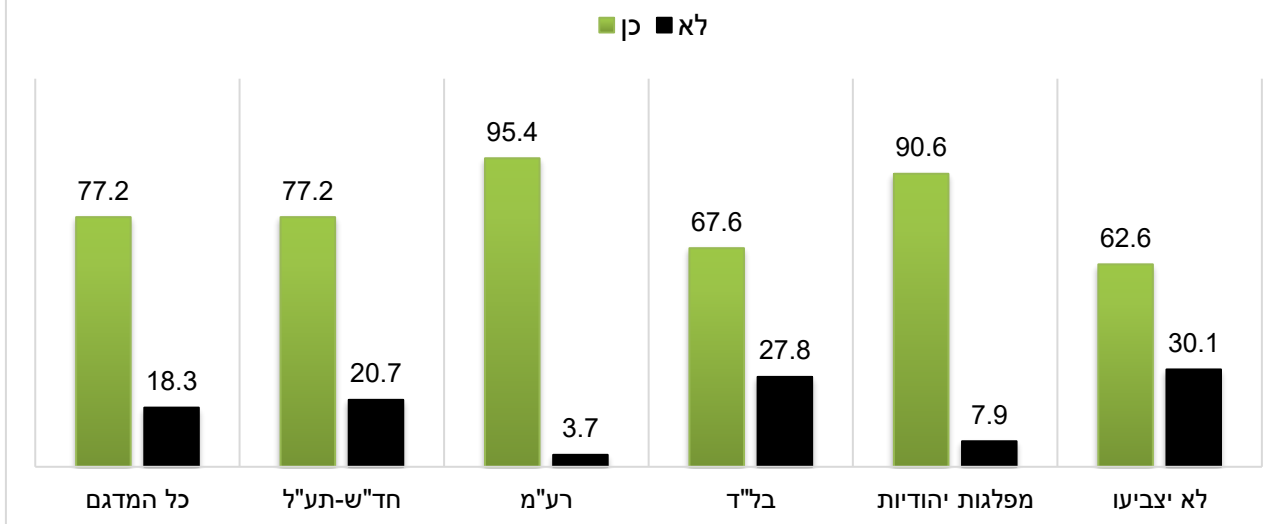
לא, אבל מפלגה ערבית רשאית לתמוך בקואליציה מבחוץ בתמורה להישגים ממשליים, **11.6**

לא, 18.3

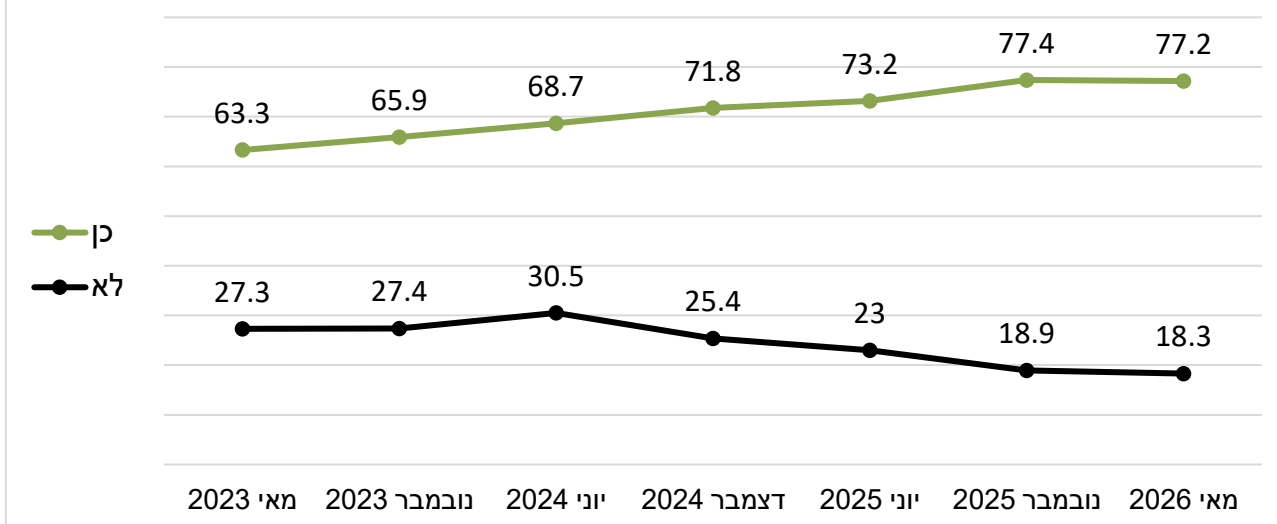
אל למפלגה ערבית להצטרף לקואליציה או לתמוך בה מבחוץ בשום תנאי, **6.7**

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

האם על מפלגה ערבית להצטרף לקואליציה שתקום אחרי הבחירות הבאות לכנסת? (לפי כוונות ההצבעה בבחירות לכנסת 2026, באחוזים)

האם על מפלגה ערבית להצטרף לקואליציה שתקום אחרי הבחירות הבאות לכנסת? (לפי מועד הסקר, באחוזים)

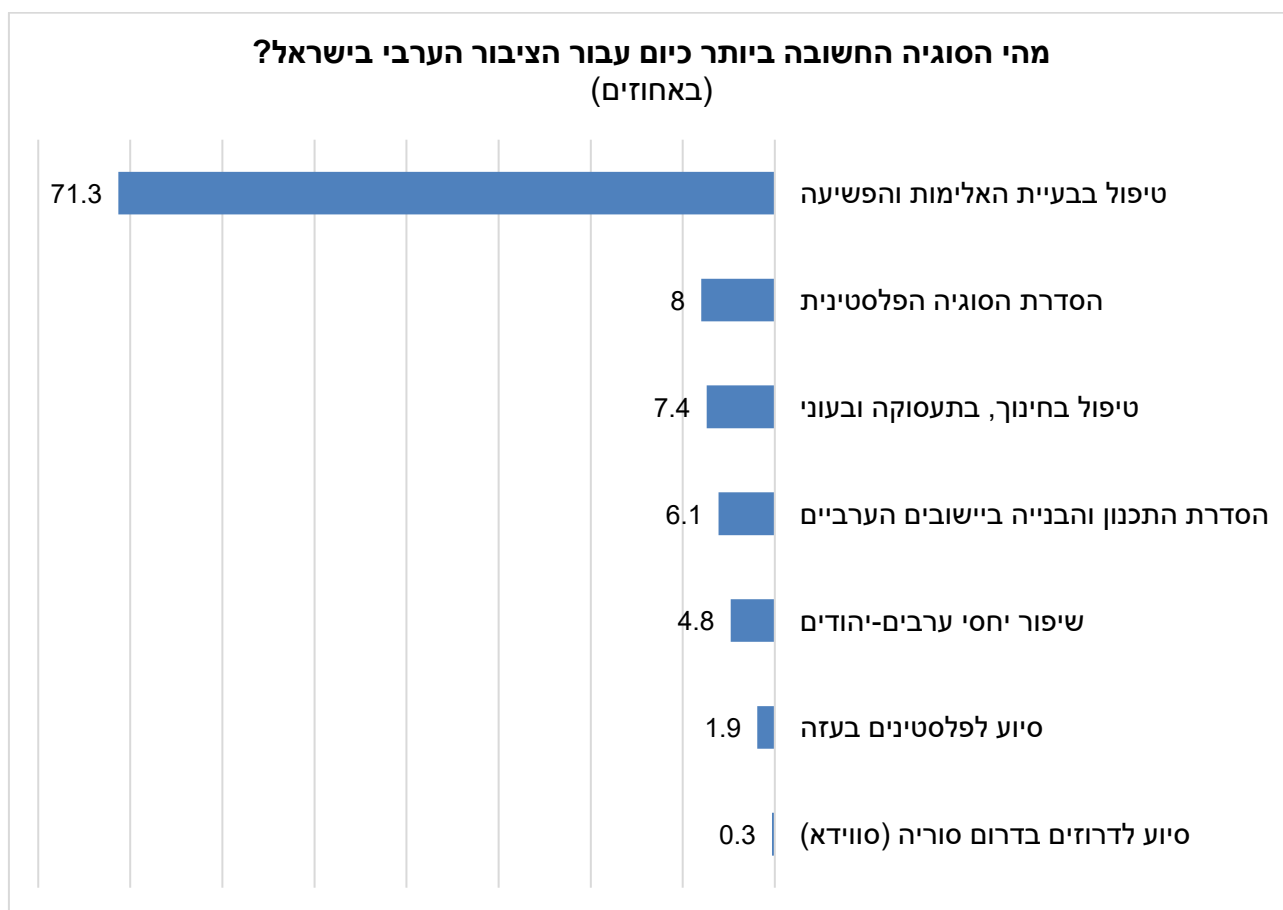

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

סדר היום של הציבור הערבי: בעיית האלימות והפשעה בראש

רוב מכריע (71.3%) בקרב משתתפי הסקר מציין שהטיפול בבעיית האלימות והפשעה בחברה הערבית הוא הסוגיה החשובה ביותר העומדת על סדר היום של הציבור הערבי. סוגיות יום-יומיות אחרות – כגון הסדרת התכנון והבנייה ביישובים הערביים או טיפול בבעיות הנוגעות לחינוך, לתעסוקה ולעוני – אף הן מעסיקות את האזרחים הערבים (13.5% כולן יחד).

הסדרת הסוגיה הפלסטינית אינה יורדת מסדר היום של הציבור הערבי: 8% ממשתתפי הסקר סבורים כי זו הסוגיה החשובה ביותר לציבור הערבי. בצד זאת, שיעור קטן מאוד (1.9%) סבורים כי הסיוע לפלסטינים בעזה הוא הסוגיה החשובה ביותר. יצוין כי הסדרת הסוגיה הפלסטינית חשובה במיוחד לתומכי בל"ד – 23.8% מהם סבורים כי זו הסוגיה החשובה ביותר, ואילו שיעור הסבורים כך נמוך יותר בקרב תומכי חד"ש-תע"ל (8.5%) ובקרב תומכי רע"מ (7%).

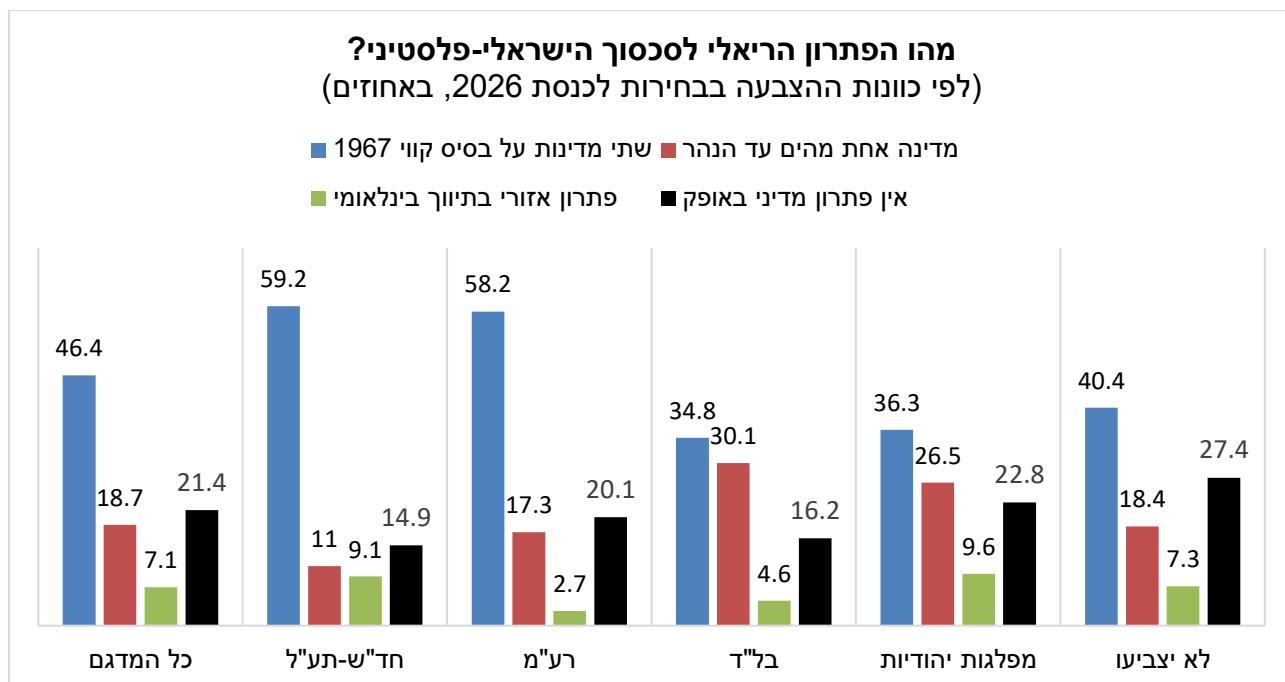
תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

עמדות ביחס לפתרון הסכסוך הישראלי-פלסטיני ולהסכמים מדיניים עם לבנון ועם עודיה

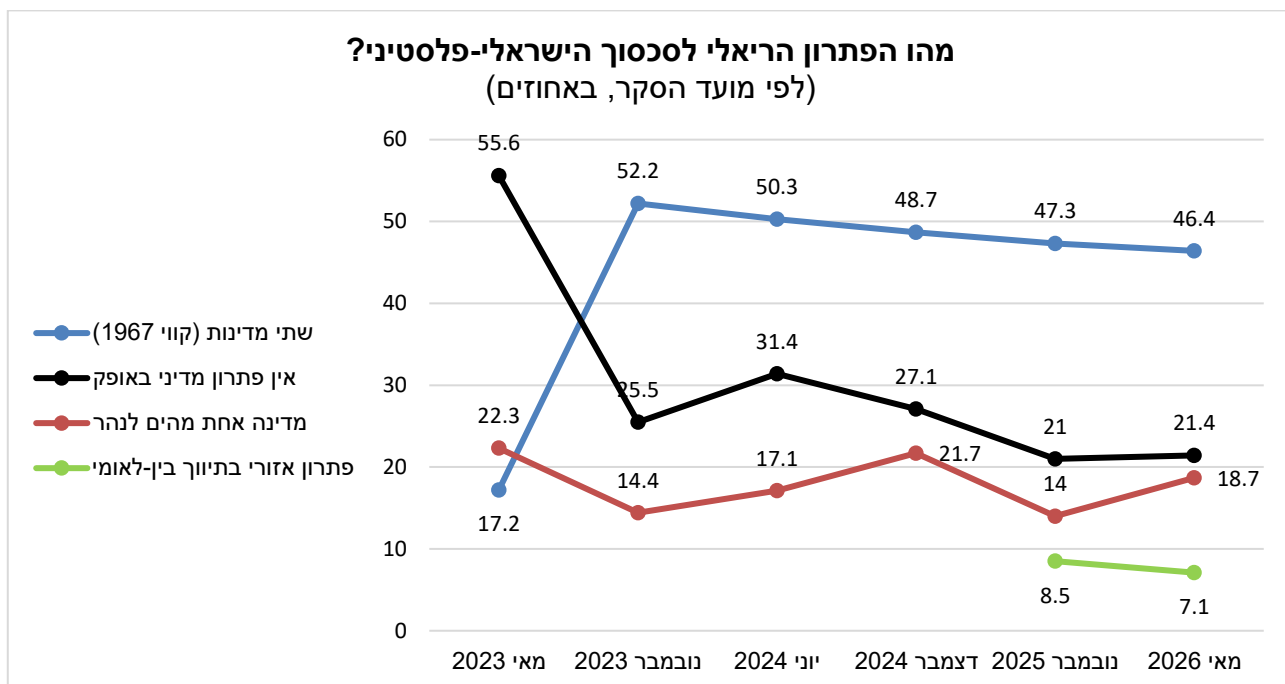
כמחצית ממשתתפי הסקר (46.4%) סבורים כי הפתרון הריאלי לסכסוך הישראלי-פלסטיני הוא פתרון של שתי מדינות על בסיס קווי 1967. 18.7% מאמינים כי הפתרון הריאלי הוא מדינה אחת, מהים ועד הנהר, המשותפת לפלסטינים וליהודים, וחלק קטן (7.1%) חושבים כי פתרון אזורי בתיווך בין-לאומי הוא הפתרון הריאלי לסכסוך. בצד זאת, 21.4% מהנשאלים סבורים כי אין באופק פתרון לסכסוך.

בסוגיה זה נמצאו הבדלים מובהקים לפי כוונת ההצבעה בבחירות הקרובות לכנסת: רוב תומכי חד"ש-תע"ל (59.2%) ורע"מ (58.2%) סבורים כי הפתרון הריאלי הוא שתי מדינות על בסיס קווי 1967, ורק מיעוטם סבורים כי הפתרון הוא מדינה אחת מהים לנהר. לעומת זאת, בקרב תומכי בל"ד ותומכי המפלגות היהודיות חלוקות הדעות בשאלת הפתרון הריאלי לסכסוך.

שאלה זו הוצגה כמה פעמים בסקרים שערכה תוכנית קונרד אדנאואר בשנים האחרונות בקרב הציבור הערבי בישראל. עד לפני פרוץ המלחמה באוקטובר 2023 סברו רק מעטים בציבור הערבי כי הפתרון הריאלי הוא פתרון של שתי מדינות, ואילו הרוב סברו אז כי אין פתרון מדיני באופק. בצל המלחמה שפרצה והפכה למלחמה אזורית מתמשכת נעשה פתרון שתי המדינות לאפשרות ריאלית יותר בעיני הציבור הערבי בהשוואה לחלופות האחרות.

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

בציבור הערבי מתייחסים בחיוב להסכם מדיני בין ישראל ללבנון אשר יסדיר את היחסים בין שתי המדינות וכך גם להסכם נורמליזציה בין ישראל לסעודיה. בשני המקרים נמדד רוב בקרב משתתפי הסקר הסבורים כך: 69.5% רואים בחיוב הסכם עם לבנון, ו-67.4% רואים כך הסכם עם סעודיה. מנגד, כרבע מהציבור הערבי בכל אחד מהמקרים (25.7% ביחס להסכם אפשרי עם לבנון, 27.5% ביחס לנורמליזציה עם סעודיה) אינם רואים בהסכמים אלה התפתחות חיובית. בה בעת רוב הציבור הערבי (64.4% מהנשאלים) משוכנעים כי הסדרת הסוגיה הפלסטינית היא תנאי מקדים להסכם מדיני בין ישראל ללבנון או לנורמליזציה בין ישראל לסעודיה.

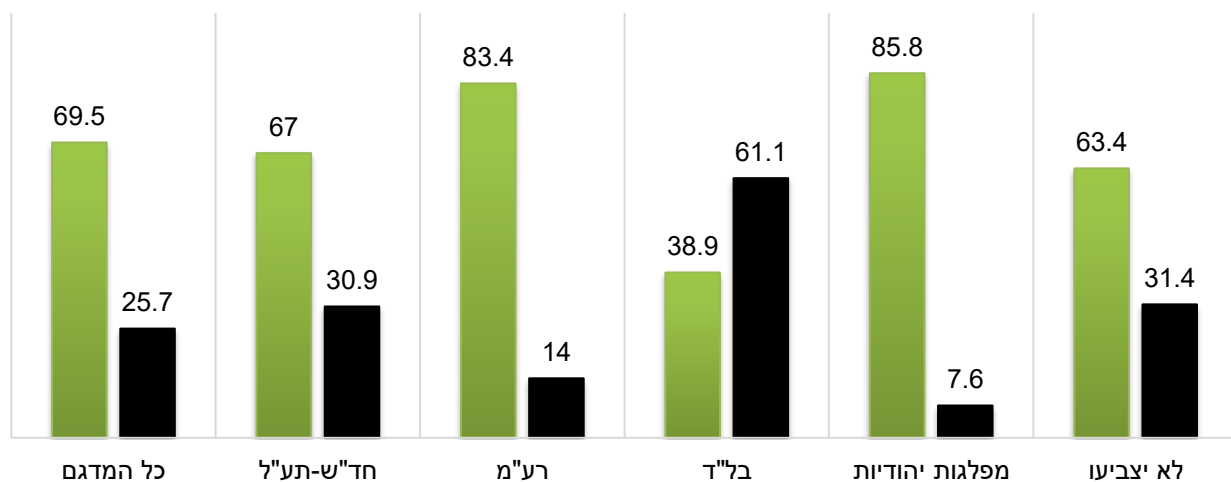
בתשובות על שאלות אלו נתגלו הבדלים מובהקים על פי כוונות ההצבעה בבחירות הבאות לכנסת. תומכי המפלגות היהודיות ותומכי רע"מ סבורים הרבה יותר מתומכי חד"ש-תע"ל ותומכי בל"ד כי הסכם מדיני עם לבנון או הסכם נורמליזציה עם סעודיה עשויים להיות התפתחות חיובית באזור. יצוין כי רוב תומכי חד"ש-תע"ל אכן רואים בהסכמים כאלה התפתחות חיובית, אולם רוב תומכי בל"ד דווקא אינם רואים בהם התפתחות חיובית.

מרבית תומכי המפלגות הערביות סבורים כי על הסדרת הסוגיה הפלסטינית להיות תנאי מקדים להסכם מדיני עם לבנון או להסכם נורמליזציה עם סעודיה. לעומת זאת, בקרב תומכי המפלגות היהודיות יש חילוקי דעות בשאלה אם יש להתנות את החתימה על הסכמים אלה בהסדרת הסוגיה הפלסטינית תחילה או אין להתנות זאת.

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

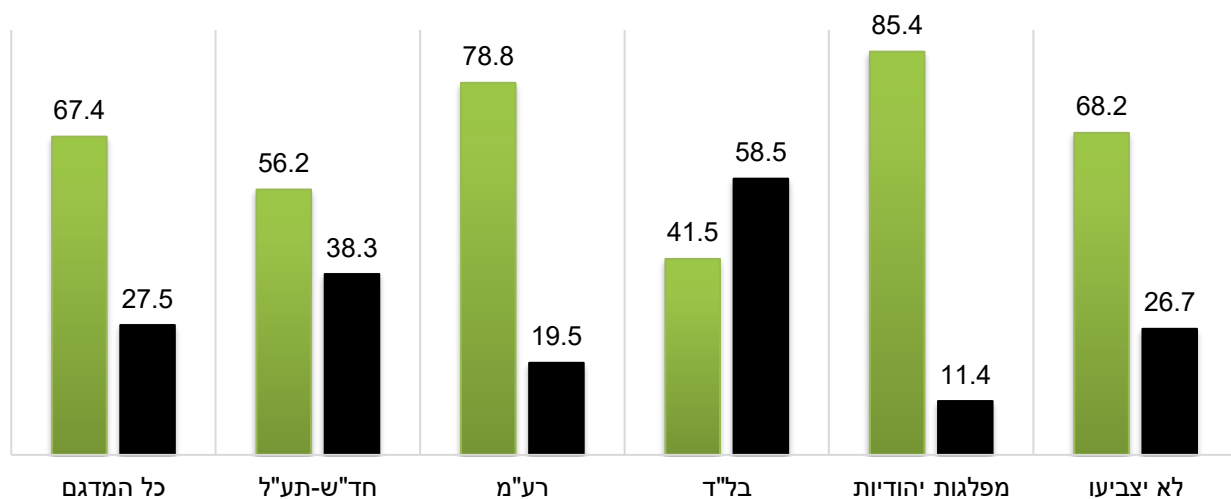
האם הסכם מדיני בין ישראל ללבנון יהיה התפתחות חיובית באזור?
(לפי כוונות ההצבעה בבחירות לכנסת 2026, באחוזים)

■ כן ■ לא

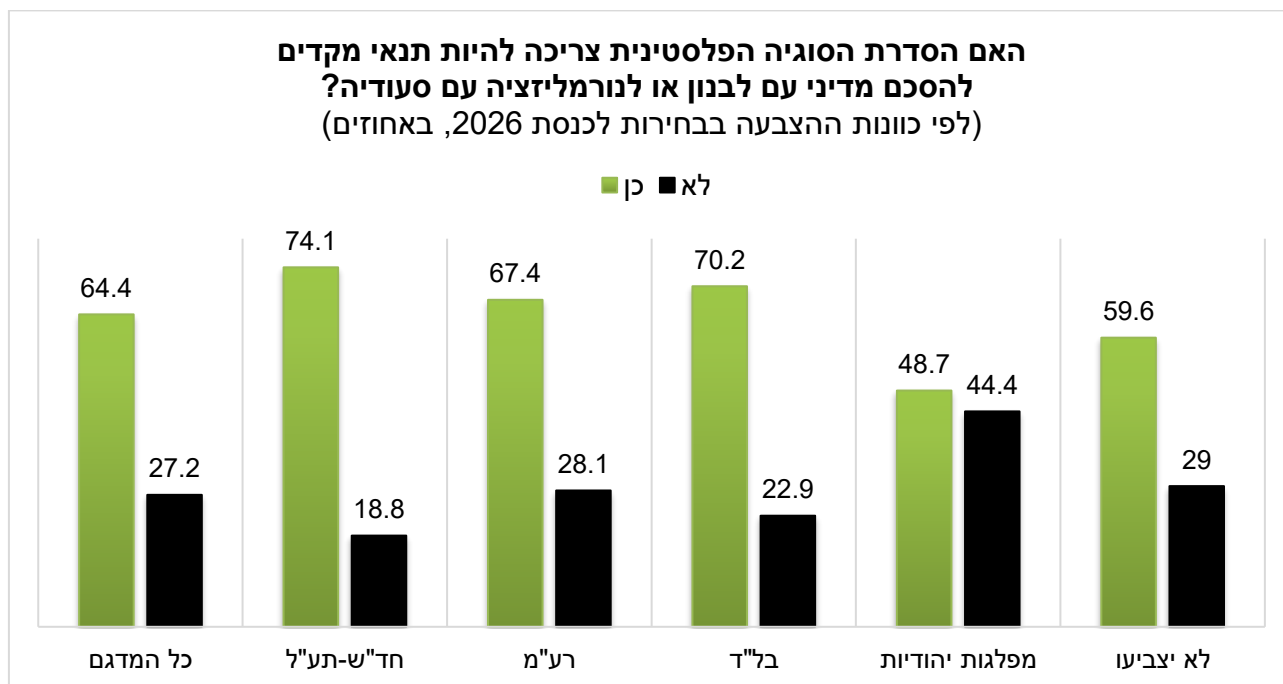

האם הסכם נורמליזציה בין ישראל לסעודיה יהיה התפתחות חיובית באזור?
(לפי כוונות ההצבעה בבחירות לכנסת 2026, באחוזים)

■ כן ■ לא

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

שאלת הזהות האישית

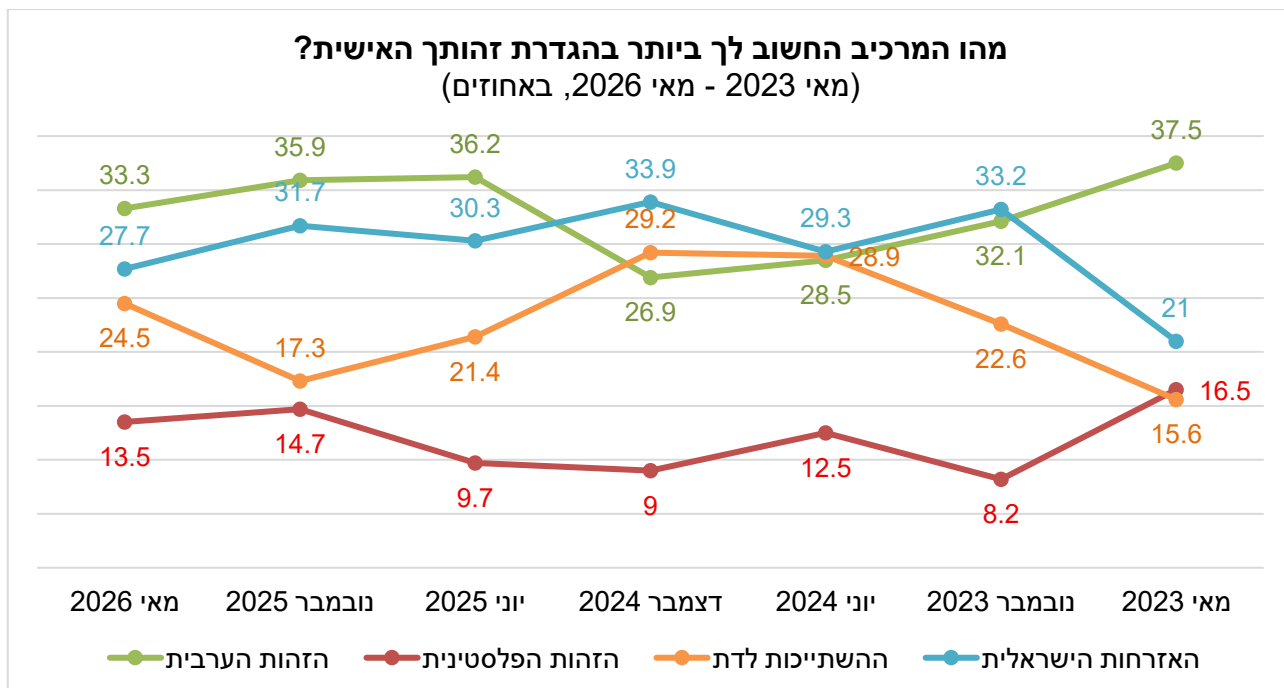
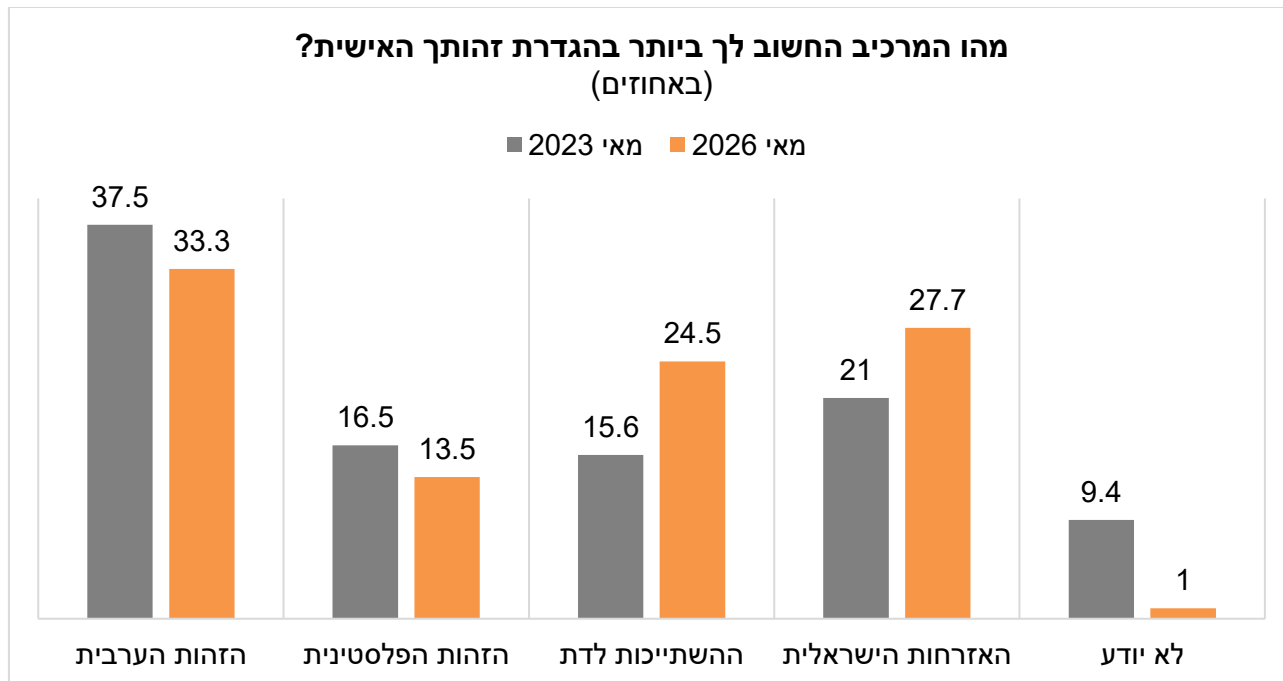
על פי ממצאי הסקר, המרכיב המרכזי בזהותם האישית של האזרחים הערבים הוא הזהות הערבית (33.3%). מרכיבים בולטים אחרים הם האזרחות הישראלית (27.7%) וההשתייכות לדת (24.5%), ובצד זאת הזהות הפלסטינית (13.5%).

שאלת הזהות האישית היא דינמית, ולא אחת התשובות עליה מושפעת מן הנסיבות הפוליטיות והחברתיות ששררו בנקודת הזמן שבה נערך הסקר. השוואת ממצאי הסקר הנוכחי לממצאי הסקרים שערכה תוכנית קונרד אדנאואר לאורך שלוש השנים האחרונות – לפני המלחמה, במהלכה ואחריה – מצביעה על מגמות אלה: התבססות הזהות הערבית כמרכיב הדומיננטי; תנודתיות במרכיבי האזרחות הישראלית וההשתייכות לדת בהשפעת התהפוכות באזור (המלחמה בעזה, העימות עם איראן והאירועים בסוריה); חזרת מרכיב הזהות הפלסטינית לרמה שהייתה לפני פרוץ המלחמה בין ישראל לחמאס באוקטובר 2023.

בשאלת הזהות נתגלו הבדלים מובהקים בין שלוש הקבוצות הדתיות המרכיבות את החברה הערבית. הזהות הערבית היא המרכיב הבולט ביותר אצל המוסלמים, ולאחריו ההשתייכות לדת, מרכיב האזרחות הישראלית והזהות הפלסטינית. לעומת זאת, מרכיב האזרחות הישראלית דומיננטי אצל הדרוזים והוא כמעט מאפיל על ההשתייכות לדת ועל מרכיב הזהות הערבית. תמונה מורכבת מצטיירת מתשובות הנשאלים הנוצרים: המרכיבים הבולטים הם האזרחות הישראלית והזהות הערבית, ואחריהם מרכיב הזהות הפלסטינית.

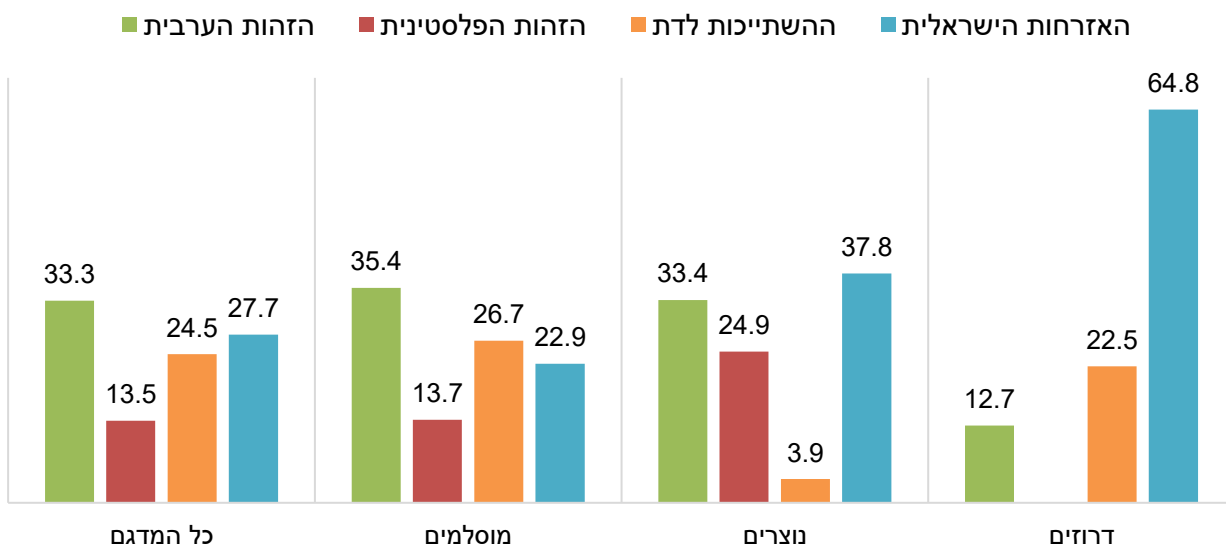
ניתוח מרכיבי הזהות על פי כוונות ההצבעה של משתתפי הסקר בבחירות הבאות לכנסת (2026) מלמד כי המרכיב הדומיננטי בזהותם של תומכי חד"ש-תע"ל ותומכי רע"מ הוא הזהות הערבית, ובקרב תומכי בל"ד מרכיב הזהות הפלסטינית הוא הדומיננטי. אצל תומכי המפלגות היהודיות המרכיב הדומיננטי הוא האזרחות הישראלית, והוא בולט גם אצל תומכי רע"מ יותר מאצל תומכי חד"ש-תע"ל ותומכי בל"ד. לעומת זאת, מרכיב הזהות הפלסטינית בולט אצל תומכי בל"ד ותומכי חד"ש-תע"ל הרבה יותר מבקרב תומכי רע"מ.

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

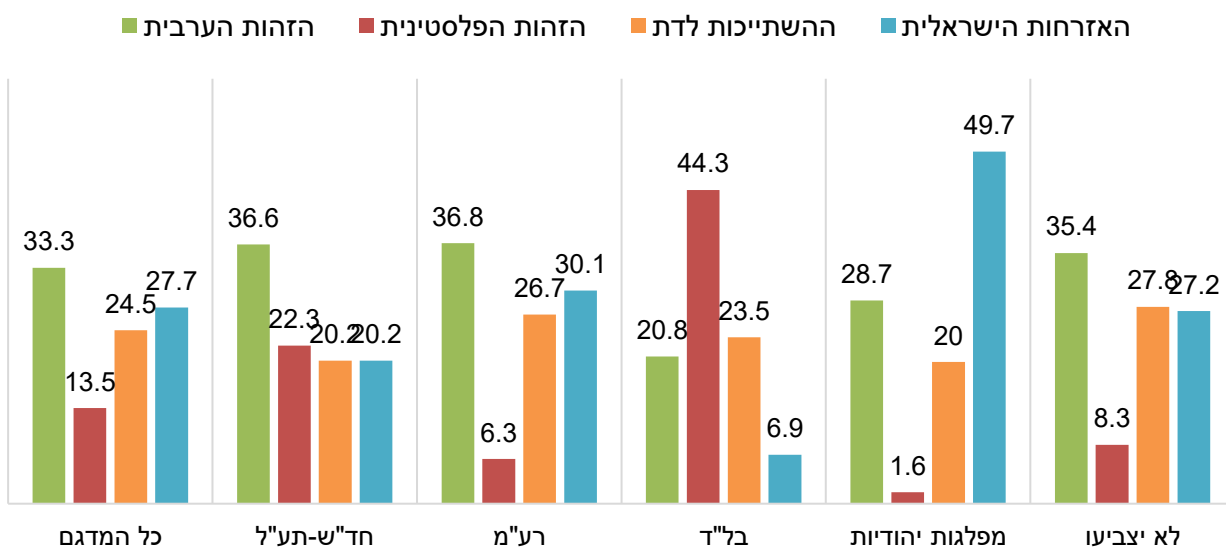

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

מהו המרכיב החשוב לך ביותר בהגדרת זהותך האישית?
(לפי ההשתייכות לדת, באחוזים)

מהו המרכיב החשוב לך ביותר בהגדרת זהותך האישית?
(לפי כוונות ההצבעה בבחירות הבאות לכנסת, 2026, באחוזים)

תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי

הסקר נערך ביוזמת תוכנית קונרד אדנאואר לשיתוף פעולה יהודי-ערבי, הפועלת מטעם קרן קונרד אדנאואר במרכז משה דיין ללימודי המזרח התיכון ואפריקה באוניברסיטת תל-אביב.

הסקר נעשה באמצעות מכון המחקר סטאט-נט בהנהלת יוסף מקלדה.

הנתונים נאספו בתאריכים 26 באפריל – 3 במאי 2026 בסקר טלפוני שנערך בשפה הערבית בקרב מדגם ארצי מייצג של האוכלוסייה הערבית הבוגרת בישראל (בני 18 ומעלה).

גודל המדגם: 500 נשאלים; טעות הדגימה המרבית: $\pm 4.4\%$.